

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у мају 2016. године

1. Потрошачке цене у мају ове године су повећане за 0,1%, што је најмањи интензитет раста у протеклом периоду ове године (јануар 0,6%, април 0,4%). Полазећи од чињенице да је у периоду фебруар-март остварено снижење цена за по 0,1%, може се констатовати да је тренд стабилних цена и даље присутан. На мајско повећање цена *највећи утицај* су имале цене свежег меса, воћа и бензина, које су повећане за 1,9%, односно 3,8% и 0,9%, док су цене поврћа, које су снижене за 3,1%, деловале на ублажавање опште стопе раста. Дејство ових промена износи око 0,08 п.п, што значи да су цене осталих производа и услуга биле стабилне.

Инфлација мерена укупним текућим растом потрошачких цена, у мају ове у односу на децембар претходне године, је износила 0,8%, а мерена међугодишњим растом, у мају ове у односу на мај претходне године 0,7%.

Наиме, остварени раст у првих пет месеци ове године у односу на исти период 2015. и 2014. године је двоструко нижи, а у поређењу са периодом од када РЗС израчунава индекс потрошачких цена, разлике су још израженије, што се види из наредне табеле:

- у % -

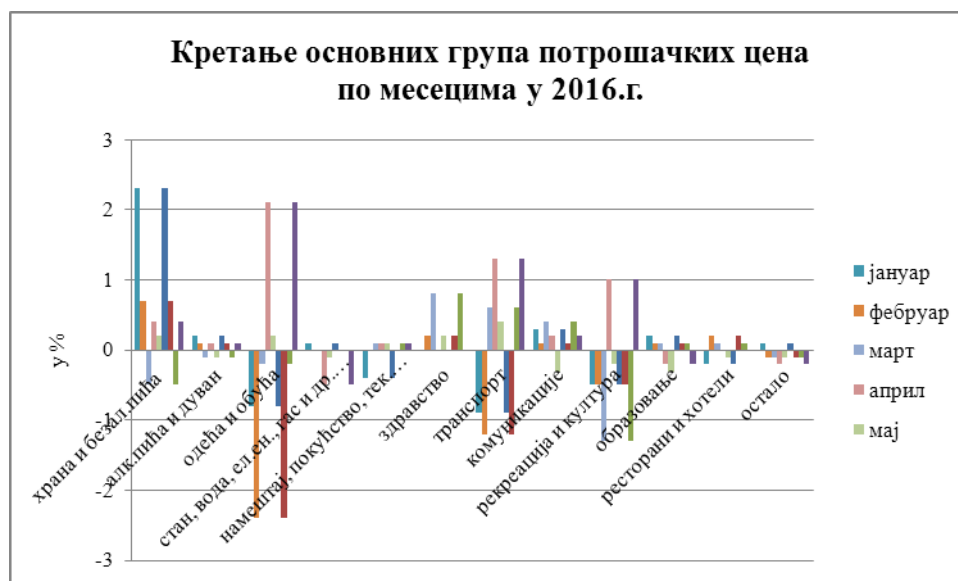
година	остварени раст	
	мај т.г. децембар п.г.	мај т.г. мај п.г.
2007.	3,3	3,1
2008.	6,5	14,5
2009.	7,0	9,1
2010.	4,1	3,7
2011.	7,1	13,4

Година	остварени раст	
	Мај т.г. децембар п.г.	Мај т.г. мај п.г.
2012.	4,1	3,9
2013.	2,0	9,9
2014.	1,8	2,1
2015.	1,6	1,5
2016.	0,8	0,7

2. Посматрано по *основним групама*, опредељујући утицај на мајску инфлацију имале су цене транспорта и хране и безалкохолних пића, које су повећане за 0,4%, односно 0,2%.

Затим, повећање цена је забележено и у групи одеће и обуће (0,2%), здравства (0,2%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (0,1%).

У осталим групама је остварено снижење цена и то: комуникације (0,3%), образовање (0,3%), рекреација и култура (0,2%), алкохолна пића и дуван (0,1%), стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива (0,1%), ресторани и хотели (0,1%) и остала роба и услуге (0,1%).

3. Раст цена, у распону од 0,2% до 0,7%, евидентиран је код: шећера, џема, меда и чоколаде, осталих прехранбених производа, пива, одеће, обуће, материјала и услуга за одржавање и поправку стана, текстила за домаћинство, кућних апарата, алата и опреме за кућу и врт, медицинских производа, помагала и опреме, медицинских услуга, пратећих медицинских услуга, бицикала, коришћења транспортних средстава, поправке аудиовизуелне опреме, хране и пића, електричних апарата за личну негу и осталих личних предмета, а њихов обухват износи око 26,1%. Значајнија повећања, која се крећу од 1,1% до 3,8%, остварена су код: фотографске и филмске опреме, услуга у вези са одржавањем стана, меса и воћа. Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 9,4%, што са претходним групама, укупно износи око 35,5%.

4. У мају ове године у оквиру контролисаних и регулисаних цена, предузимане су мере једино код производа и услуга из надлежности јединица локалне самоуправе.

У мају 2016. године мировале су **цене свих стамбено комуналних услуга** на нивоу просека Републике изузимајући цену централног грејања, која је снижена за 0,1% под утицајем снижења цене грејања мерено према м² за 1,1%. Оваква кретања определило је једино мајско снижење цене грејања по м² за 5,8%, које је извршено у Новом Саду.

Цене јавног градског превоза мировале су у мају, изузимајући снижење код претплатне месечне карте у Сремској Митровици за 4,8%, које се није одразило на просек Републике. С тим у вези, потребно је имати у виду да је ово већ четврта промена цене месечне карте у том граду од почетка 2016. године, којом је та цена практично снижена за 9,1% у односу ниво који је имала у децембру 2015. године. Цене градског превоза у преосталим градовима, који су на статистичком праћењу, нису мењане од почетка године.

*

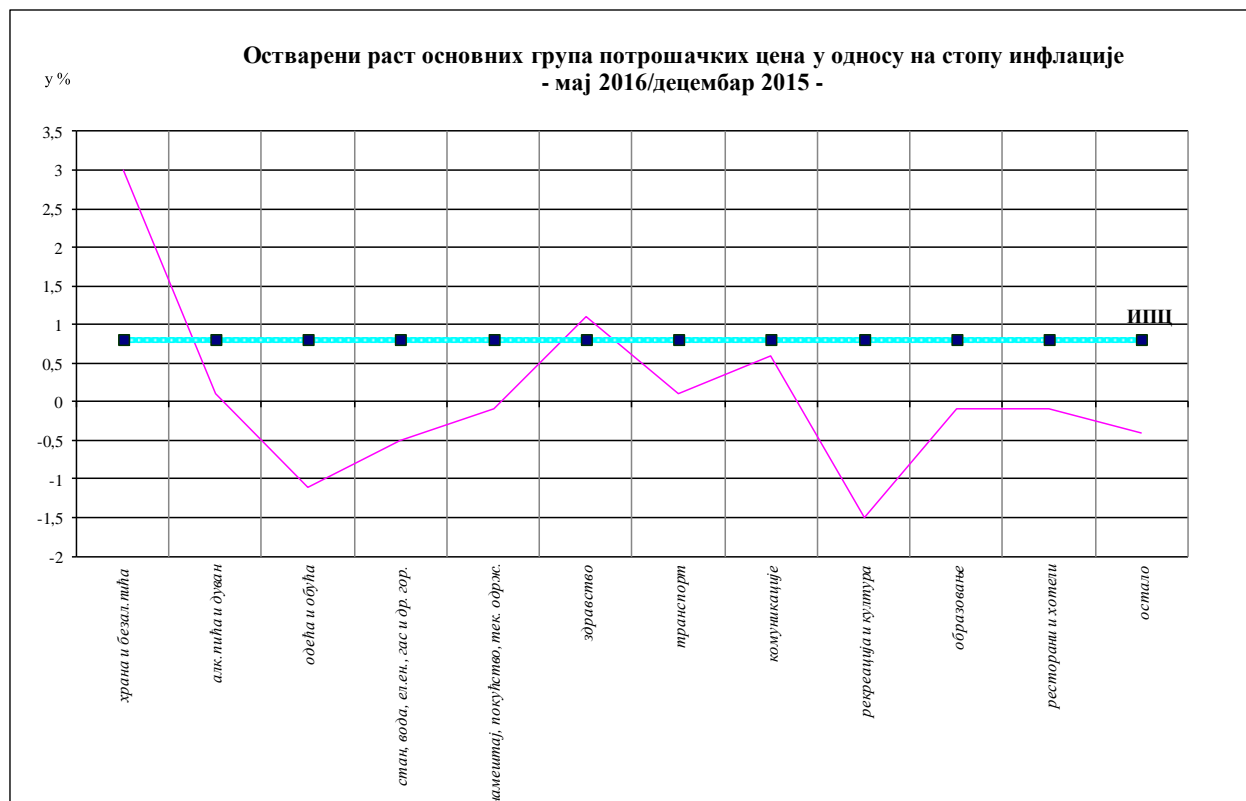
* *

У комуналној делатности - **погребне услуге**, у оквиру које се од ове године прати једино цена штампања парте (умрлице са сликом) у погребном предузећу, комад, у извештајном месецу није било промена.

5. Укупан текући раст потрошачких цена у мају 2016. године у односу на децембар претходне године **износи 0,1%** и у потпуности је опредељен повећањем цена роба од 1,2%, с обзиром да су цене услуга у протеклом периоду ове године снижене за 0,5%.

Највећи раст у мају ове у односу на децембар претходне године имале су цене хране и безалкохолних пића (3%) и здравства (1,1%), а повећане су и цене у групи комуникација (0,6%), транспорта (0,1%) и алкохолних пића и дувана (0,1%).

Снижење цена је евидентирано код осталих група и то: рекреације и културе (1,5%), одеће и обуће (1,1%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,5%), остале робе и услуга (0,4%), намештаја, покућства и текућег одржавања (0,1%), образовања (0,1%) и ресторана и хотела (0,1%).

6. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину, пројектована инфлација за 2016. годину износи 3,5%, а циљана, утврђена **Меморандумом Народне банке Србије о циљаним стопана инфлације до 2016. године,** 4% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације би износио 0,3%.

Укупан текући раст у мају ове године у односу на децембар претходне године износи 0,8%, што би значило да би, при непромењеном интензитету у наредном периоду до краја године, инфлација у 2016. години била испод доње границе циљане инфлације.

У мају ове године просечан курс динара је у односу на април остао на непромењеном нивоу, док је у односу на децембар повећан за 0,9%. Наиме, курс динара се одржава на стабилном нивоу и месечне осцилације су незнатне (122,54 дин. у јануару, 122,88 дин. у фебруару, 123,13 дин. у марту, 122,81 дин. у априлу и 122,82 дин. у мају).

Такође, *просечна нето зарада без пореза и доприноса* у мају ове године¹ износи 43.951 динар. При том, у периоду јануар-мај ове у односу на исти период претходне године зарада је номинално повећана за 4,3%, а реално за 3,2%. Реалан пад пензија у периоду јануар-април ове у односу на исти период претходне године (последњи расположив податак Министарства финансија) износи 0,1%.

Промет у трговини на мало, у периоду јануар-мај ове у односу на исти период претходне године бележи раст у текућим ценама од 7,5%, а у сталним од 8,6%². Раст промета, исказан у сталним ценама, је резултата повећања промета непрехрамбених

¹ Саопштење РЗС бр. 161 од 24.06.2016. године

² Саопштење РЗС број 175 од 30.06.2016. године.

производа осим моторног горива од 11,4%, хране, пића и дувана од 7,4% и моторног горива од 7,3%.

Регулисане цене³, на бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, у мају ове године су биле стабилне, с обзиром да су цене свих производа и услуга мировале, осим цене централног загревања станова по м² које су снижене за 1,1%, у просеку. Такође, код аналгетика и антиреуматика је евидентиран раст од 0,2% и 1,5%, с тим што се мора имати у виду и чињеница да се из ових група поједини лекови издају на лекарски рецепт (цене коригује Влада) и без лекарског рецепта (цене се образују слободно).

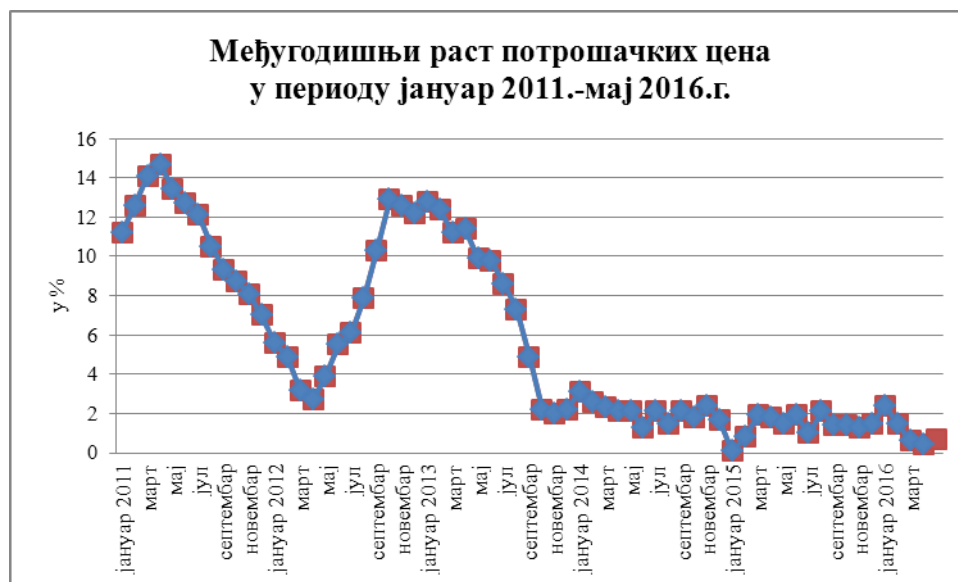
Цене базне инфлације (ЦПИ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), након снижења у јануару и фебруару, непромењеног нивоа у марту и повећања у априлу, у мају су остале на непромењеном нивоу.⁴

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена опредељен повећањем цена хране (прерађена храна) и енергије (деривати нафте), с обзиром да су цене осталих група мировале.

7. Међугодишњи раст инфлације у мају ове у односу на мај претходне године износи 0,7%, што је за 0,3 п.п. више него у априлу исте године. При томе цене роба су повећане за 0,3%, а услуга за 1,5%.

Посматрано по групама производа и услуга, раст цена је евидентиран у свим групама осим код хране и пића, одеће и обуће и транспорта, чије су цене снижене за 0,8%, 1,4% и 2,7%, респективно посматрано.

Највећи интензитет раста је остварен код алкохолних пића и дувана (5,2%), а затим код: рекреације и културе (4,7%), здравства (3,7%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (3%), образовања (1,8%), комуникација (1,3%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,9%), ресторана и хотела (0,9%) и остале робе и услуга (0,9%).

³ На бази података НБС прерачунато у Министарству.

⁴ Податак НБС: www.nbs.rs/statistika/realnisektor/potrosackecene, tabela 3.7.

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО МАЈА 2016. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 05.2016. 04. 2016.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 05.2016. 12.2015.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,1	100,0	0,8	100,0
Храна и безалкохолна пића	0,2	76,0	3,0	115,4
Алкохолна пића и дуван	-0,1	-9,9	0,1	1,2
Одећа и обућа	0,2	16,5	-1,1	-6,3
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	-0,1	-19,1	-0,5	-8,8
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,1	11,0	-0,1	-0,4
Здравство	0,2	15,2	1,1	6,7
Транспорт	0,4	77,0	0,1	1,4
Комуникације	-0,3	-25,9	0,6	3,9
Рекреација и култура	-0,2	-16,8	-1,5	-10,6
Образовање	-0,3	-6,9	-0,1	-0,1
Ресторани и хотели	-0,1	-5,9	-0,1	-0,2
Остала роба и услуге	-0,1	-11,2	-0,4	-2,2

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 05.07.2016. године